

реалізації свого творчого потенціалу, навчання способам діяльності. Внутрішню зумовленими умовами самореалізації автор вважає систему цінностей, цілей, мотивацію, свободу вибору, відчуття безпеки, прийняття дитиною себе, свого і чужого досвіду, а також оволодіння способами діяльності [2, 160].

Отже, вказані умови охоплюють і враховують повну біопсихосоціальну сутність дитини. Вони можуть як сприяти так і заважати самореалізації дитини. Самореалізація дитини являє собою задоволення її природних потреб у розвитку, дорослішанні, свободі, що сприяє виробленню нею власного способу життя в соціумі. Успіху сприяє низка послідовного створення природо відповідних умов самореалізації, які змінюються, доповнюють одна одну.

Література

1. Маралов В. Г. Основы самопознания и саморазвития: пособие [для студ. сред. пед. уч. заведений] / В. Г. Маралов. – 2-е изд., стер. – М.: Академия, 2004. – 256 с.
2. Сулейманова С. Самореализация подростка как ключевая категория дополнительного образования // Философия образования и реформа современной школы. Материалы городской научно-практической конференции / Комитет по образованию и науке администрации г. Перми; «Центр развития образования им. С.О. Ветлугина». – Пермь, 2002. – 204с.

ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА ЗНЗ

Пістряк К.С., Шпильовий В.Д. (м. Полтава, м. Київ, Україна)

Проблема педагогічної діагностики постала ще з часів зародження педагогічної діяльності, оскільки суспільству необхідно було оцінювати результати навчання. Поняття «педагогічна діагностика» було запропоноване К.Інгенкампом в 1968 році в межах одного наукового проекту [1, с. 6]. Проте на сьогодні у літературі не існує єдиного чіткого визначення педагогічної діагностики.

Узагальнивши визначення, подані у науково-педагогічній літературі, зауважимо, що під педагогічною діагностикою розуміємо отримання і аналіз інформації про стан, розвиток та умови протікання навчального процесу, його результати, виявлення його досягнень та недоліків, факторів, що впливають на його ефективність та продуктивність. Вважаємо за необхідне включення контролю і оцінювання знань, умінь учнів в поняття педагогічної діагностики як необхідних її складових частин. Метою педагогічної діагностики є не лише виявлення рівня знань, умінь та навичок об'єктів навчання, а й аналіз умов протікання дидактичного процесу та їх безпосередній вплив на рівень навченості, а також передбачення подальшого розвитку процесу отримання знань, удосконалення вмінь та навичок учнями, управління навчально-виховним процесом в цілому.

Визначивши суть педагогічної діагностики, доцільно звернутися до принципів, якими потрібно керуватися педагогу при її організації. Серед основних принципів педагогічної діагностики та контролю, які виділяються більшістю вчених є принципи об'єктивності, систематичності та всебічності (всеосяжності). Дотримання і врахування принципів організації педагогічної діагностики на всіх етапах її здійснення сприяє ефективності процесу діагностування і впливає на реалізацію її функцій. Серед основних функцій педагогічної діагностики відзначимо освітню, або навчальну, виховну і розвивальну. Окресливши функції педагогічної діагностики, слід зазначити, що, беручи до уваги прийняте вище визначення педагогічної діагностики, метою якої є вплив на навчально-

виховний процес, управління ним, передбачення його розвитку та його результатів, вважаємо, що реалізація управляючої, прогностичної та діагностичної функцій педагогічної діагностики саме і відрізняє діагностику від педагогічного контролю в його традиційному розумінні як інформаційно-констатуючого. Відмітимо, що особливістю сучасного етапу розвитку освіти є активний інноваційний пошук на всіх рівнях управління навчальною діяльністю. Зміни в галузі засобів, методів, форм навчання, а також діагностиці процесу та результатів навчання зумовлені, перш за все, вимогами розвитку суспільства в інформаційному просторі нового типу. Процес докорінних змін вимагає від закладів освіти високої якості навчання та виховання учнів. Діагностування всіх аспектів навчально-виховного процесу з метою його оптимізації мають стати нормою педагогічної діяльності в закладах освіти [2, с. 131]. Адже прагнення з'ясувати всі обставини, від яких залежить успіх в навчанні та досягненні поставленої мети і мають стати рушійною силою на шляху до оптимізації процесу навчання, а засобом визначення цих умов і обставин і мають стати технології педагогічної діагностики. Саме тому планомірна, безперервна діагностика навчального процесу і, зокрема інновацій, що, в свою чергу, впливають на кінцевий продукт процесу навчання, дозволить найбільш адекватно поєднати інноваційні та традиційні підходи до процесу навчання.

Широке застосування психолого-педагогічної діагностики дозволяє керівнику навчального закладу створити сприятливі основи для професійного росту педагогічних працівників та ефективного вирішення завдань навчально-виховного процесу. Отже, діагностування виступає першим обов'язковим компонентом раціонально організованої системи навчання і виховання. Жодне педагогічне дослідження практично неможливе без опору на дані передового педагогічного досвіду. Без діагностики педагогічний процес набуває спонтанно-хаотичного характеру, часто здійснюється методом проб та помилок.

Таким чином, використання методів дослідження в управлінській діяльності дозволяє цілеспрямовано аналізувати педагогічну інформацію, об'єктивно оцінювати стан навчального процесу, приймати аргументоване рішення про його подальший розвиток. Подальшу розробку питань педагогічної діагностики в рамках нашого дослідження плануємо проводити в площині застосування методик діагностики, використання яких сприяє якомога повній реалізації її управлінської функції.

Література

1. Ингенкамп, К. Педагогическая диагностика [Текст]: научное издание / К. Ингенкамп ; пер. Н. М. Рассказова. – М.: Педагогика, 1991. – 240 с.
2. Цехмістрова, Г. С. Управління в освіті та педагогічна діагностика [Текст]: навч. посіб. для студ. вузів / Г. С. Цехмістрова, Н. А. Фоменко. – К.: Слово, 2005. – 280 с.

ПРО РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УЧНІВ ДО ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ

Попов В.Д. (м. Суми, Україна)

У сучасних педагогічних дослідженнях значне місце посідає проблема формування в учнів пізнавального інтересу. Чимало вчених, психологів, педагогів-практиків вважають пізнавальний інтерес потужним засобом навчання, який впливає на розвиток розумової активності та самостійності школярів, активізує їх навчальну діяльність, сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, впливає на емоційну сферу, розвиває вольові якості. Зокрема, Я. А. Коменський стверджував, що пізнавальні потреби, які виявляються в інтересі,